

ONESNAŽEVANJE OKOLJA Z NEVARNIMI SNOVMI LETA 1994

Slavko Šipeč*

UDK 504.054 (497.12) "1994"

Kratek prispevek predstavlja najpomembnejše nesreče, ki so v letu 1994 nenadno ali čezmerno onesnažile okolje, in njihove posledice.

Seznam (v preglednici je zajetih 128 opisov nesreč) verjetno ni popoln, kljub temu pa menimo, da so našteje vse pomembnejše nesreče. Večino podatkov so Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševa-

nje posredovali regijski centri za obveščanje ter poklicne gasilske enote. Preglednica je eden prvih poskusov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, da tudi tovrstne dogodke uvrsti

v podatkovno bazo kot del enotnega informacijskega sistema o naravnih in drugih nesrečah. Predvidevamo, da bo celovit informacijski sistem vzpostavljen v letu 1996.

Preglednica. Onesnaževanje okolja in pomembnejše nesreče z nevarnimi snovmi v letu 1994

Table. Incidences of pollution in 1994

Datum Date	Vrsta nesreče, kraj in opis Incidences of pollution	Datum Date	Vrsta nesreče, kraj in opis Incidences of pollution
7. 1. 1994	oljni madeži v reki Pesnici v Pernici pri Mariboru	24. 4.	izpust manjše količine klora v plinastem stanju v ozračje iz Tovarne kemičnih izdelkov v Hrastniku
12. 1.	večji pogin rib (10000 klenov, zelenk in rdeček) v Žičkem potoku v Spodnjem Dupleku pri Mariboru	25., 26. 4.	neznosen smrad iz tovarne Kemiplas, Bertoki, Bivije pri Kopru
18. 1.	zaradi gnojevke v vodi manjši pogin rib v melioracijskem jarku pri Senušah, občina Krško	27. 4.	uhajanje klora iz kotlovnice v Termah Čatež (180 kg)
11. 2.	onesnaženje Kamniške Bistrice, povzročitelj papirnica v Količevem	4. 5.	pogin rib v Meži pod sotočjem z Mislinjo
22. 2.	onesnaženje Save od Ljubljane navzdol, povzročitelj papirnica v Vevčah	9. 5.	onesnaženje Ljubljane zaradi izlivanja odpadnih vod papirnice v Vevčah v Ljubljani, ki ga je povzročila okvara čistilne naprave
1. 3.	mastni madeži v Kokri v Kranju	15. 5.	v Piranu je iz osebnega vozila iztekalo gorivo
11. 3.	manjše onesnaženje morja z oljem, ladjedelnica v Izoli	17. 5.	pogin 300 ameriških postrvi v ribogojnici v Smolniku pri Rušah zaradi vdora fekalnih voda
12. 3.	manjše onesnaženje morja s hidravličnim oljem, Luka Koper	23. 5.	pogin okoli 300 postrvi v Vranjskem potoku v Sevnici zaradi škropiva ali gnojnice
12. 3.	neznosen smrad iz tovarne Kemiplas, Bertoki, Bivije pri Kopru	25. 5.	v Florjanu pri Šoštanju je v potok iz prevrnjenega tovornjaka stekla večja količina goriva in motornega olja
14. 3.	večji pogin rib v spodnjem toku Idrijce	26. 5.	na Muzejskem trgu v Celju je iz osebnega vozila izteklo 20 litrov goriva
16. 3.	neznosen smrad iz tovarne Kemiplas, Bertoki, Bivije pri Kopru	26. 5.	onesnaženje morja v Luki Koper s fekalnimi vodami in motornim oljem
21. 3.	onesnaženje Malega potoka v Ljubljani z naftnimi derivati	28. 5.	prometna nesreča treh tovornih vozil na cesti Podnanos-Razdrto pri Rebernicah, eden od njih je prevažal očetno kislino, razlilo se je je okoli 500 litrov
1. 4.	neznosen smrad iz tovarne Kemiplas, Bertoki, Bivije pri Kopru	29. 5.	pogin rib v Sotli pod Podčetrtkom zaradi nizkega vodostaja in fekalnih odplak
4. 4.	iztekanje plinskega olja iz vozila na osrednjem parkirišču na Bledu	30. 5.	oljni madeži v Savi pod Krškim
5. 4.	neznosen smrad iz tovarne Kemiplas, Bertoki, Bivije pri Kopru	14. 6.	v Počehovi v Mariboru je iz tovornjaka iz prevrnjenih sodov na cestišče iztekala nevarna snov - surovina za lepila
5. 4.	v potok Nikova je izteklo 100 litrov kurilnega olja, naftni madeži v Nikovi in Idrijci	14. 6.	v Gorenju pri Šoštanju je iz avtobusa izteklo okoli 30 litrov plinskega olja
6. 4.	neznosen smrad iz tovarne Kemiplas, Bertoki, Bivije pri Kopru	21. 6.	oljni madeži v Počehovskem potoku v Mariboru, brez posledic
7. 4.	izlitje 50 litrov žveplene kisline iz tovornjaka na Šaleško cesto v Velenju	21. 6.	iz vagonov na železniški postaji v Grosupljem je iztekala nevarna snov meldur
8. 4.	naftni madež v Horjulščici med Horjulom in Dobrovo		

* Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Kardeljeva ploščad 26, Ljubljana

Datum Date	Vrsta nesreče, kraj in opis Incidences of pollution	Datum Date	Vrsta nesreče, kraj in opis Incidences of pollution
21. 6.	helikopterska nesreča v Kočevski Reki, manjše onesnaženje črpališča pitne vode s kerozinom	9. 8.	pogin rib v Ljubljanici v Ljubljani
22. 6.	Piranski zaliv, onesnaženje morja, večji naftni madež	11. 8.	v Paki v Šoštanju pogin rib
22. 6.	v Postojni je iz osebnega vozila izteklo okoli 10 litrov goriva	15. 8.	manjše onesnaženje morja z nafto v Luki Koper
24. 6.	na Izolski cesti v Kopru je iz osebnega vozila iztekalo gorivo	16. 8.	na Klancu v Kranju je v kurilnici stanovanjske hiše izteklo okoli 400 litrov kurilnega olja
28. 6.	V Dobji vasi pri Ravnah na Koroškem je v prometni nesreči iz vozila izteklo 20 litrov goriva	16. 8.	v Izoli je iz osebnega vozila iztekalo gorivo, do onesnaženja ni prišlo
30. 6.	na cesti med Ljubljano in Zagrebom je na Mačkovcu pri Novem mestu iz tovornjaka popadalo več sodov z očetno kislino, izlilo se je okoli 500 litrov	18. 8.	iztekanje okoli 200 litrov mazuta iz tovarne Beti v Metliki v čistilno napravo
1. 7.	prometna nesreča tovornjaka s cisterno, napolnjeno z vodo in naftnimi derivati na cesti Divača–Ribnica pri Famljah, v podtalje je izteklo okoli 500 litrov tekočine	20. 8.	pogin rib v potoku Zgoša v Begunjah na Gorenjskem
2. 7.	tovarna Jugotantin v Sevnici je čezmerno onesnažila ozračje	21. 8.	na železniški postaji na Jesenicah je iz vagona za prevoz tekočih plinov uhajal naftni plin
2. 7.	v spodnjem toku Hudinje in Voglajne večji pogin rib zaradi amonijevega olja in amoniaka	21. 8.	neznosen smrad iz obratov Kemiplasa, Bertoki, Bivije pri Kopru
4. 7.	ob prometni nesreči je na mostu čez Savo v Krškem izteklo okoli 100 litrov motornega olja	24. 8.	v Železarni Ravne se je izlilo 100 litrov motornega olja
4. 7.	v Kamniški Bistrici je pri Domžalah poginilo precej rib	25. 8.	neznosen smrad iz obratov Kemiplasa, Bertoki, Bivije pri Kopru
6. 7.	v Ledavi pri Lendavi so poginile ribe	31. 8.	v osnovni šoli v Mozirju je iz cisterne puščalo kurilno olje
7. 7.	tovarna Jugotantin v Sevnici je čezmerno onesnažila ozračje	31. 8.	v Zgornji Polskavi se je prevrnil tovornjak, v potok je izteklo okoli 5 litrov motornega olja
8. 7.	v rokavu Mure pri Dolnji Bistrici je zaradi pomanjkanja kisika poginilo več rib	8. 9.	onesnaženje morja pred Izolo
9. 7.	iztekanje klorovodikove kisline v podjetju TIM v Rečici pri Laškem	14. 9.	onesnaženje Rižane v spodnjem toku, belo obarvana voda
10. 7.	iztekanje goriva iz osebnega vozila v Duplici pri Kamniku	16. 9.	neznosen smrad iz obratov Kemiplasa, Bertoki, Bivije pri Kopru
14. 7.	zaradi nizkega vodostaja in pomanjkanja kisika pogin rib v potoku Drnica v Sečovljah	20. 9.	oljni madež v Savi pod Krškim
16. 7.	v potoku Kozarica pri Šentjurju pri Celju so zaradi fekalnih odplak in nizkega vodostaja poginile ribe	24. 9.	v potoku Stražnica pri Trsteniku pri Kranju je prišlo do pogina rib
17. 7.	onesnaženje jezera Mavčiče v Savi pod Kranjem	28. 9.	iz enega od sodov, ki jih je prevažal tovornjak, je v Čatežu pri Brežicah izteklo okoli 20 litrov vnetljive in strupene tekočine jotun thinner
19. - 22. 7.	v Šmarskem potoku, Mestinjščici in Sotli so poginile ribe	30. 9.	onesnaženje Ljubljanice, iz papirnice v Vevčah v Ljubljani je izteklo okoli 50 litrov hidravličnega olja
23. 7.	na avtobusnem parkirišču ob Gorenju v Velenju je iz avtobusa izteklo okoli 30 litrov plinskega olja	30. 9.	na ranžirni postaji v Zalogu v Ljubljani izlitje 25 litrov nevarne snovi natrijev hipoklorid
24. 7.	na Taboru v Mariboru je zaradi počene cevi iz delovnega stroja izteklo okoli 60 litrov plinskega olja	30. 9.	izlitje vsaj 1000 litrov stirena iz Colorja v Medvodah, nevarna tekočina je po kanalizacijskem sistemu prispela do Save
25. 7.	na Masarykovi ulici v Mariboru je iz osebnega vozila izteklo okoli 15 litrov goriva	2. 10.	izlitje 20 litrov olja iz tovornjaka v Mariboru
26. 7.	iz Štajerske pivovarne v Mariboru je ušlo 400 litrov amoniaka in plinastem agregatnem stanju	3. 10.	presežena kritična imisijska koncentracija SO ₂ v Šoštanju
26. 7.	manjši pogin rib v ribniku v Rečici pri Laškem zaradi dotoka gnojnice	6. 10.	gradbišče avtomobilske ceste Šentilj-Maribor; znani storilec je prerezal cev na gradbenem stroju, iz njega je izteklo okoli 100 litrov olja
27. 7.	v potoku Zapoška v Cerknem manjši pogin rib	6. 10.	pogin okoli 500 rib v potoku Brnica v Hrastniku
1. 8.	v Šmarskem potoku in Mestinjščici ponoven pogin rib	8. - 10. 10.	pogin rib v ribniku v Hotinji vasi pri Mariboru
3., 4. 8.	večji pogin rib v Meži med Mušenikom in Žerjavom zaradi izpusta odpadne vode skozi čistilno napravo	11. 10.	manjše onesnaženje morja v ladjedelnici v Izoli, iz ene od ladij je iztekla manjša količina nafte
7. 8.	manjše onesnaženje morja z nafto v koprski marini	13. 10.	v Podgorcih pri Ormožu je tovornjak zadel škarpo in poškodoval rezervoar, izteklo je okoli 400 litrov nafte
		15. 10.	presežena kritična imisijska koncentracija SO ₂ v Šoštanju

Datum Date	Vrsta nesreče, kraj in opis Incidences of pollution
16. 10.	onesnaženje morja z bencinom v Piranu
16. 10.	na ranžirni postaji v Zalogu v Ljubljani je iz počene cisterne iztekala nevarna snov kisljen
16. 10.	pogin 200 postrvi v ribogojnici v Ajdovščini zaradi gnojnice
16. 10.	na Šmartinski cesti v Ljubljani je iz delovnega stroja izteklo hidravlično olje
20. 10.	v križišču Zaloške in Zadobrovske ceste v Ljubljani je iz tovornjaka izteklo okoli 40 litrov hidravličnega olja
21. 10.	iz prevrnjega tovornjaka je v reko Kokro pri Kokri izteklo okoli 70 litrov plinskega olja
21. 10.	na Koroški cesti na Ravnah na Koroškem je iz osebnega vozila izteklo okoli 20 litrov goriva
25. 10.	v Ljubljani je iztekalo kurilno olje iz soda na tovornjaku
27. 10.	onesnaženje pitne vode v rižanskem vodovodu zaradi prometne nesreče pri Obrovu, ko je 12. oktobra v zemljo izteklo okoli 15500 litrov lahkega plinskega olja; vodovod je bil iz omrežja izključen 10 dni
2. 11.	v Malečniku pri Mariboru je iz cisterne za kurilno olje izteklo okoli 50 litrov kurilnega olja na cestišče
4. 11.	zaradi okvare na tovornjaku s cisterno, napolnjeno z bencinom, je pri Lendavi prišlo do prometne nesreče. Iz cisterne je izteklo okoli 15.500 litrov bencina
5. 11.	onesnaženje Ljubljanice z naftnimi madeži pod Vrhniko
13. 11.	onesnaženje morja z oljem pred Fieso
17. 11.	izlitje 200 litrov žveplene kisline v papirnici Vevče v Ljubljani
21. 11.	manjše onesnaženje morja v ladjedelnici v Izoli
22. 11.	izlitje manjše količine kurilnega olja v potok Belščica pri Belskem

Datum Date	Vrsta nesreče, kraj in opis Incidences of pollution
25. 11.	v potok v Vidmu pri Dolu pri Ljubljani je neznanec zлил okoli 10 litrov odpadnega motornega olja
25. 11.	na Ambroževem trgu v Ljubljani je iz kombija izteklo okoli 10 litrov plinskega olja
26. 11.	v Šaleku v Velenju je iz vozila izteklo okoli 10 litrov motornega olja
28. 11.	presežena kritična imisijska koncentracija SO ₂ na Kovku pri Trbovljah
29. 11.	na Taboru v Mariboru je iz počene cisterne v kurilnici izteklo okoli 300 litrov kurilnega olja; do onesnaženja ni prišlo
november	v Kamni Gorici je v potok Lipnica iz cisterne v stanovanjski hiši v enem mesecu izteklo okoli 500 litrov kurilnega olja
2. 12.	presežena kritična imisijska koncentracija SO ₂ v Dobovcu nad Trbovljami
2. 12.	na Čufarjevi ulici v Ljubljani je iz osebnega vozila izteklo okoli 15 litrov goriva
3. 12.	v Bušinskem potoku in v potoku Lemberščica so zaradi izlitja gnojevke poginile ribe
5. 12.	v prometni nesreči v Rogaški Slatini je izteklo 12 litrov motornega olja, do onesnaženja ni prišlo
6. 12.	v prometni nesreči dveh tovornjakov s prikolicama na Trojanah je izteklo okoli 200 litrov plinskega olja
8. 12.	v potok Horjulščica je iz stare cisterne v Horjulu izteklo okoli 200 litrov kurilnega olja
10. 12.	v Idriji je iz vozila izteklo okoli 200 litrov kurilnega olja
10. 12.	naftni madeži na Idriji
15. 12.	v Mariboru je na Šubičevi ulici iz avtobusa izteklo okoli 50 litrov plinskega olja, do onesnaženja ni prišlo
21. 12.	iz prevrnjene tovornjaka s cisterno je v Trbovljah izteklo kurilno olje in onesnažilo en kilometer ceste

1. Podatki regijskih centrov za obveščanje.
2. Podatki gasilskih enot.

Slavko Šipec Incidences of pollution in 1994

This short survey presents the major incidences of pollution in Slovenia in 1994. One hundred and twenty-eight (128) incidents are documented. Following table has been made by Administration of Republic of Slovenia for Civil Protection and Disaster Relief and is the first such recorded of its kind.

